

IKT-Norges høringssvar til strategi for eID og e-signatur i offentlig sektor

IKT-Norge takker for å få lov til å komme med innspill til arbeidsgruppens forslag til strategi for eID og e-signatur i offentlig sektor. Etablering av et system for sikker autentisering og signering er et av de viktigste tiltakene som må på plass i arbeidet med å fornye offentlig sektor og tilby innbyggere trygge og effektive nettbaserte tjenester. IKT-Norge representerer flere bedrifter som leverer løsninger innen elektronisk autentisering og signering. Det primære for IKT næringen er likevel ikke valg av konkret løsning, men at innsatsen for å få etablert og distribuert en felles løsning for eID og e-signatur får den støtte og de ressurser som er nødvendig for at offentlige nettbaserte tjenester skal bli en suksess.

På generelt grunnlag synes vi innholdet i strategien og de forslagene som er skissert er gode. IKT-Norge applauderer forslaget om å forsyne innbyggere og næringsliv med en felles eID og e-signatur løsning som kan brukes i kommunikasjon og samhandling med alle offentlige virksomheter. En felles påloggingsmekanisme som fungerer på tvers av offentlige etater vil bidra betydelig til å senke barrierene for bruk av nettbaserte tjenester. Vi har kommentarer til følgende punkter i strategien:

1. Sammendrag

IKT-Norge støtter beslutningen om å legge teknologinøytalitet til grunn i denne utredningen. Dette sikrer at problematikken blir belyst fra en helhetsvurdering, uten barrierer knyttet til enkelte teknologier eller løsninger.

2. Forsyning av innbyggere med eID

Kapitlet om distribusjon, målgruppe, knytning til elektronisk tjenesteutvikling, samt finansiering av etablering og bruk er etter IKT-Norges mening det punktet som vil få størst betydning for prosjektets suksess.

Det er i samfunnets, myndighetenes og den enkelte innbyggers interesse at utviklingen innen elektroniske offentlige tjenester og adopsjon av disse skjer raskt. Vi støtter derfor utvalgets vurdering i at det offentlige bør ta ansvar for forsyning av eID til sine målgrupper. Vårt innspill til dette punktet går på at målgruppen for eID bør være alle innbyggere i Norge, og at

distribusjonsmodellen må utvikles for å sikre forsyning av eID til hele målgruppen på en effektiv måte. En vellykket ”døgnåpen forvaltning”, fordrer *både* utvikling av mange nok tjenester av høy kvalitet, og høy penetrasjon blant publikum, dvs. masse-utbredelse av eID og e-signatur løsning.

Det er to muligheter for å sikre tilstrekkelig distribusjon av eID og e-signatur løsningen.

- a) Samordnet utsendelse av eID til alle innbyggere fra sentrale myndigheter.
- b) Tilstrekkelige incentiver for egen anskaffelse av eID.

Forslaget slik det foreligger baseres på frivillig anskaffelse av eID. For at man frivillig skal ta de steg som kreves for anskaffelse av en ny form for identifikasjon, må det ligge incentiver til grunn som gjør at innbyggere opplever at verdien av det de får er mer verdt enn bryderiet ved anskaffelsen. Med andre ord må tjenestene som kun tilbys til de med eID oppleves som så attraktive og nødvendige at folk flest ser verdien i å få tilgang til dem.

Forslaget om å samordne eID på sikkerhetsnivå 4 med Justisdepartementets planer om et nasjonalt ID kort er godt. Samtidig ser vi utfordringen i at andre eksisterende identifikasjonsdokumenter som pass, førerkort, bankkort med mer kan benyttes til de samme formål som det nasjonale ID kortet. Hva skal så incentivet for anskaffelse av ID kortet være? Enkelte europeiske land har gjort nasjonale ID kort obligatorisk for alle innbyggere. Fordelen med det er at det sikrer full-skala distribusjon av kortet. Dersom det nasjonale ID kortet er utstyrt med funksjonalitet for eID og e-signatur vil man da være sikker på at alle innbyggere har tilgang til offentlige nettbaserte tjenester på alle sikkerhetsnivåer. På sin side vil offentlige virksomheter med den viten ha incentiver til å utvikle tjenestene. Vi gjør oppmerksom på at obligatorisk ID kort til alle innbyggere ikke skal bety obligatorisk bruk av ID kortet. Det må fortsatt være opp til den enkelte å velge å bære kortet og benytte seg av de tjenestene kortet gir adgang til.

3. Etablering av et offentlig samtrafikknavn for eID og e-signatur

Forslaget om samtrafikknavn er godt. Vår kommentar knytter seg til sikkerhetsaspektet ved navet. I strategien foreslås det at *”Flere funksjoner, herunder konfidensialitetssikring (dvs. kryptering), skal kunne integreres i samtrafikknavet etter hvert, basert på prioriteringer og krav fra virksomheter”*. IKT-Norge mener at kryptering av data i samtrafikknavet bør være en integrert funksjon allerede fra starten. Det er ingen teknologiske hinder i veien for å utvikle en løsning som ivaretar krav til kryptering. Dette, kombinert med stadig økende og mer profesjonell grad av IT kriminalitet og økende krav til ivaretagelse av informasjonssikkerhet blant privatpersoner og i bedrifter er argumenter for at konfidensialitetssikring bør integreres i løsningen fra første stund. Vi forutsetter derfor at hensynet til personvern kombineres med høy grad av sikkerhet, blant annet med bruk av fødererte identiteter.

4. Kobling til andre offentlige autentiseringsløsninger

I et brukerperspektiv vil det være helt avgjørende å forenkle brukeropplevelsen mot offentlig sektor. Vi forutsetter derfor at andre autentiseringsløsninger i det offentlige er compatible med hverandre. Dette gjelder spesielt FEIDE i utdanningssektoren. IKT-Norge merker seg arbeidet med krav til og integrasjon av sektorløsninger i rapporten.

Standardisering av grensesnitt bør være sterk nok til at tjenesteleverandører kan gjøre en felles integrasjon mot både eIDs samtrafikknave, sektorløsninger og andre løsninger i markedet. Det bør etableres klare grensesnitt for samtrafikk med sektorinterne løsninger. Private tjenester bør også ha tilgang til samtrafikknave på samme vilkår som offentlige tjenester, slik at det sikres likebehandling.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Vi erkjenner at full-skala distribusjon av eID vil være kostbart, selv om det samordnes med distribusjon av det nasjonale ID kortet. Likefullt er vi overbevist om at kostnadene ved lav penetrasjon og dertil lavt tempo på utvikling av elektroniske tjenester vil være høyere. I tillegg vil en slik situasjon skade den optimistiske og positive pulsen i utviklingen av en elektronisk offentlig forvaltning i Norge.

Dersom kostnaden for anskaffelse av eID skal belastes innbyggeren blir behovet for incentiver for anskaffelse ytterligere forsterket. Strategien legger til grunn en pris på kroner 340 per innbygger i anskaffelseskostnad. Det må synliggjøres for målgruppen at verdien ved bruk av anskaffelsen er høyere enn kostnaden ved selve anskaffelsen, samt at eID vil kunne ha et bredt anvendelsesområde.

IKT-Norge støtter arbeidet med utvikling og implementering av eID og e-signatur, og understreker nok en gang viktigheten av distribusjon i denne strategien. En brukervennlig, sikker løsning som også blir distribuert i full skala kan bli en av de viktigste drivkreftene i offentlig sektors fornyingsarbeid.

Med vennlig hilsen

IKT-Norge

Per Morten Hoff
Generalsekretær